

Типова навчальна програма

Українська мова

для 1-2 класів
закладів загальної середньої освіти
з навчанням молдовською мовою

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма з української мови розроблена для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням молдовською мовою згідно з Державним стандартом початкової освіти.

Створення нової програми з української мови для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням молдовською мовою визначає коло основних знань, умінь, навичок, цінностей з предмета «українська мова», вимоги до результатів навчання.

Мета навчальної програми з української мови – розвиток здатності молодших школярів спілкуватися українською мовою для духовного, культурного самовияву, послуговуватися нею в особистому і суспільному житті, у міжкультурному діалозі, бачити її передумовою життєвого успіху; плекання в учнів здатності спілкуватися українською мовою (для яких вона не є рідною), повага до культурних надбань України.

У програмі визначено завдання, методи навчання української мови учнів закладів загальної середньої освіти із навчанням молдовською мовою. Відповідно до визначеної мети головними завданнями навчання української мови є:

- виховання стійкої мотивації і свідомого прагнення до вивчення української мови;
- створення умов для реалізації індивідуального самовияву учнів;
- розвиток уміння вдумливого читання і базових правописних умінь;
- збагачення духовного світу учнів через естетичне сприймання творів художньої літератури та медіапродуктів;
- розвиток уяви та творчого мислення учнів за допомогою творів літератури та мистецтва, медіатекстів, міні-проектів, театралізації, гри;
- формування вмінь опрацьовувати тексти сучасної дитячої літератури різної тематики та жанрів;
- розвиток здатності спостерігати за мовними явищами;
- залучення молодших школярів, для яких українська не є рідною, до практичного застосування вмінь з різних видів мовленнєвої діяльності.

Програма розроблена з урахуванням сучасних підходів до оновлення змісту освіти в Новій українській школі та реалізується на принципах «педагогіки партнерства», в основу якої покладена комунікація між учнями, учителем та батьками, які об'єднані спільною метою в досягненні результату. У програмі дотримано дитиноцентричну стратегію концептуального підходу до виховання учнів та їх зацікавлення навчальним матеріалом.

Вивчення української мови в 1-2 класах посідає особливе місце серед шкільних предметів, бо є не лише об'єктом вивчення, а й засобом навчання і потребує рішучішого переорієнтування процесу оволодіння учнями знаннями про мову й формування мовних, мовленнєвих умінь і навичок до повноцінного засвоєння всіх ліній змісту мовно-літературної освіти, визначених Державним стандартом, – мовленнєвої, мовної, соціокультурної і діяльнісної. Саме ці лінії формують комунікативну компетентність особистості, сприяють розвитку громадянської самосвідомості, патріотичному, морально-етичному та естетичному вихованню учнів.

Компетентнісний підхід спрямовує освітній процес на формування ключових і предметних компетентностей, зміщення акцентів зі знаннєвого на діяльнісний результат.

У програмі відповідно до Державного стандарту початкової освіти визначено перелік ключових компетентностей: спілкування державною мовою, соціальна й громадянська компетентності, екологічна грамотність і здорове життя, уміння вчитися впродовж життя, підприємницька компетентність, загальнокультурна грамотність, інформаційно-цифрова компетентність, спілкування іноземними мовами, математична компетентність, компетентності у природничих науках і технологіях.

У програму початкового курсу мовно-літературної освіти відповідно до нового Типової освітньої програми введено такі змістові лінії: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища», «Театралізуємо». Ці лінії спрямовані на формування в молодших школярів умінь сприймати, аналізувати, оцінювати усну інформацію, передбачають формування в учнів навичок читання та письма, умінь послуговуватися українською мовою в усіх сферах життя, розвиток умінь розуміти, аналізувати, оцінювати інформацію в медіатекстах, використовувати її, створювати прості медіапродукти.

Добір та структурування змісту навчання спирається на реалізацію особливостей мовно-літературної освіти в початковій школі. Програма сприяє усвідомленому ставленню до державної мови громадян України, для яких державна мова не є рідною, спілкуванню українською та молдовською мовами в процесі мовлення. Програма структурована таким чином, що

вивчення української мови молодшими школярами має відбуватися в поєднанні, зіставленні чи порівнянні з молдовською мовою.

Програма містить опис вимог про результати навчально-пізнавальної діяльності учнів, рівня і якості засвоєння змісту навчання за певними складовими: знаннева, діяльнісна та ціннісна.

Програма не обмежує самостійності та творчої ініціативи вчителя, адже передбачає гнучкість у розподілі навчального матеріалу та урахування потреб учнів, зумовлених віковими особливостями школярів. Зазначений розподіл годин вважається орієнтовним.

Мовна культура є частиною загальної культури людини. Але мовна культура – це не лише володіння мовною нормою, збагачення словника або засвоєння граматичних засобів. Мовна культура тісно пов'язана з формуванням всебічно розвиненої особистості, тому об'єктом і предметом навчального процесу мають бути державні та загальнолюдські цінності.

1-й клас
170 год., 5 год. на тиждень
(9 год. резерв)

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	К-сть год.	Зміст навчального матеріалу		К-сть год.	Соціокультурна змістова лінія (сфери й теми)	Діяльнісна змістова лінія (компетентності)
		Мовна змістова лінія	Мовленнєва змістова лінія			
<p>Учень (учениця):</p> <p><u>Знаннєва складова</u></p> <p>має уявлення про існування різних мов; засвоює слова зазначеної тематики та міжтемні слова; слухає мовлення вчителя і виявляє інтерес до сказаного; слухає і розуміє українські слова, звучання і значення яких подібне в молдовській і українській мовах; слухає і розуміє засвоєні слова в мовленнєвому потоці; засвоює найбільш</p>	<p>23+ 2 год. на повто рення</p>	<p>Усний курс</p> <p>Практичне формування уявлення про існування різних мов.</p> <p>Ознайомлення з поняттям <i>українська мова</i> – державна мова України, засіб спілкування громадян різних національностей у нашій країні (практично).</p> <p>1.Лексичні знання</p> <p>Формування словникового запасу учнів (<i>словами</i> – <i>назвами предметів</i>) у зв'язку зі сферами та темами мовленнєвої діяльності (засвоює до 8 слів на кожному уроці).</p>	<p>ВЗАЄМОДІЄМО УСНО</p> <p>- сприймання усної інформації</p> <p>- організація уваги під час слухання українського мовлення;</p> <p>- слухання і розпізнавання українських слів, звучання і значення яких подібне в молдовській і українській мовах (напр.: <i>clasă</i> – клас, <i>școală</i> – школа, <i>coasă</i> – коса, <i>vișină</i> – вишня, <i>lămpă</i> – лампа);</p> <p>- слухання і розпізнавання</p>	<p>13 год.</p>	<p><u>Суспільна сфера</u> <i>(Україна – багатонаціональна держава. Державні символи України. Київ – столиця України. Українська мова – мова української держави. Мій рідний край)</i></p> <p><i>Орієнтовні види робіт та теми:</i> розповідь учителя «Україна – наш спільний дім», діалог-розігрування «У колі української родини», міні-проект у малюнках «Державні символи України», незакінчене речення «Україна –</p>	<p>Спілкування державною мовою</p> <p>Соціальна й громадянська компетентності</p> <p>Екологічна грамотність і здорове життя</p> <p>Уміння вчитися впродовж життя</p> <p>Підприємницька компетентність</p> <p>Загальнокультурна грамотність</p> <p>Інформаційно-</p>

<p>уживані слова, близькі й протилежні за значенням; засвоює слова – назви держави, столиці, державних та народних символів; сприймає на слух і розрізняє українські голосні та приголосні звуки, звукосполучення у словах та складах; сприймає на слух і розуміє завдання й інструкції вчителя; слухає тексти різних жанрів (вірші, скоромовки, загадки, оповідання, казки); знає правила поведінки, слова ввічливості; відповідає на запитання вчителя; вступає в діалог і підтримує його; запам'ятовує рядки слів, 2-4-рядкових віршів, загадок, скоромовок; знає слова – назви</p>	<p>Засвоєння міжтемної лексики: - слів – назв ознак предметів за кольором (<i>зелений листочок, червона стрічка, синє небо</i>), за розміром (<i>великий будинок, мала дівчинка, високе дерево</i>), за формою (<i>кругле листя, коротка лінійка</i>), за смаком (<i>смачне яблуко, кислий огірок, солодкий чай</i>) і питань до таких слів: <i>який? яка? яке?</i>; - слів – назв дій предметів (<i>мріє, писала, намалює</i>) і питань до таких слів: <i>що робить? що робив? що зробить?</i>; - слів, що характеризують дію (<i>бігти, думати</i>), якість (прислівники) (<i>гарно, погано, мовчки, вголос</i>), вказують на</p>	<p>ключових слів і фраз у мовленнєвому потоці; - сприйняття на слух і розрізнення українських голосних звуків [и], [і] та твердих і м'яких приголосних [л] – [л'], [н] – [н'], [д] – [д'], [т] – [т'], [с] – [с'], [з] – [з'], [дз] – [дз'], [ц] – [ц']; звукосполучень [йї], [шч] у словах та складах; - сприймання на слух і розуміння завдань та інструкцій учителя; навчальної та ігрової дії відповідно до прослуханої інструкції; прочитаних учителем або розказаних ним невеликих віршів, уривків із казок; - обговорення змісту текстів розказаних або прочитаних учителем; розпізнавання</p>	<p>це...» з використанням ілюстративного матеріалу (фотографій, малюнків), відтворення діалогу «Київ – столиця України», розучування віршів, прислів'їв, приказок «Мова – найцінніший скарб людини», складання діалогу «Краса й багатство рідного краю», переказ легенд, сприйнятих на слух, про державні символи України.</p> <p>Особистісна сфера <i>(Хто я?)</i> <i>Іграшки, дитячі ігри.</i> <i>Мої друзі.</i> <i>Знайомство.</i> <i>Ввічливість. Родина.</i> <i>Людина, частини тіла (гігієна)</i></p> <p><i>Орієнтовні види робіт та теми:</i> рольова гра «Чого я хочу навчитись у</p>	<p>цифрова компетентність</p> <p>Спілкування іноземними мовами</p> <p>Математична компетентність</p> <p>Компетентності у природничих науках і технологіях</p>
---	---	---	---	---

<p>предметів; назви ознак предметів за кольором, розміром, формою, смаком; назви дій предметів; слова, що характеризують дію, якість, місце предмета, напрям, час дії; слова, що означають кількість предметів або їх порядок під час лічби;</p> <p>знає особові, присвійні, вказівні займенники (без уживання термінів); знає (без уживання термінів) питальні, стверджувальні й заперечні слова.</p> <p><u>Діяльнісна складова</u></p> <p>визначає мову як основний засіб спілкування, формування думки й пізнання; правильно і доречно вживає слова молдовської й української мов у процесі мовлення;</p>	<p>місце дії (<i>тут, там, скрізь</i>), часові відношення (<i>вчора, сьогодні, завтра, колись</i>);</p> <p>- слів – назв кількості предметів або їх порядку під час лічби (до 10) і питань до таких слів: <i>скільки? (три дівчинки, багато дітей), котрий? (перший клас, друга парта)</i>, узгодження слів – назв кількості в роді й числі зі словами – назвами предметів (<i>один підручник – шість підручників, одна парта – вісім парт</i>);</p> <p>- особових займенників та їх форм (без уживання термінів) (<i>я, менé, до мéне, ти, тебе́, до тебе́, він, його́, до нього́, вона, її́, до неї́, воно, ми, ви, вони, їх</i>);</p>	<p>скоромовок і загадок, віршів, казок;</p> <p>- доречне використання словесних і несловесних засобів спілкування.</p> <p>-</p> <p><i>Діалогічне мовлення</i></p> <p>- уміння відповідати на запитання вчителя і самим ставити запитання до усного повідомлення;</p> <p>- уміння відтворювати діалог, звертатися один до одного й до вчителя, уживаючи слова-звертання й етикетну лексику;</p> <p>- уміння вступати в діалог і підтримувати його;</p> <p>- уміння добирати ілюстрації та передавати інформацію графічно</p>	<p>школі», словесний портрет «Мій друг», відгадування за описом «Моя улюблена іграшка», створення нових правил до відомої гри, розповідь «Хто живе в моїй родині», складання розповіді «Моя матуся, у неї й повчуся», гра «Телефонна розмова» з використанням увічливих слів», складання порад «Чистота – запорука здоров'я».</p> <p><u>Навчальна сфера</u> <i>(Школа. Клас. Навчання. Шкільне приладдя. Лічба (до 10). Кольори)</i></p> <p><i>Орієнтовні види робіт та теми:</i></p> <p>сюжетно-рольова гра «Я збираюся до школи!», квест «Експерсія</p>	
---	--	--	---	--

<p>зосереджує увагу на сприйнятті українського мовлення;</p> <p>доречно використовує словесні й несловесні засоби спілкування;</p> <p>створює образ в процесі сюжетно-рольової гри;</p> <p>розпізнає знайомі та нові слова в реченні, невеликому тексті;</p> <p>встановлює їх значення з орієнтацію на зміст речення;</p> <p>засвоює нові слова на кожному уроці;</p> <p>розпізнає українські слова, звучання і значення яких подібне в молдовській і українській мовах;</p> <p>упізнає засвоєні слова в мовленнєвому потоці;</p> <p>визначає українські голосні та приголосні звуки,звукосполучення у словах та складах;</p> <p>розрізняє на слух тверді й м'які приголосні звуки;</p>	<p>тощо);</p> <p>- присвійних займенників зі словами – назвами предметів (<i>мій зошит, моя ручка, моє пальто, мої олівці; твій пенал, твої яблука, наш клас, наша країна</i>);</p> <p>- вказівних займенників (<i>ось, це, ця, цей, та</i>);</p> <p>- прийменників (<i>у (в), на, під, з, від, біля</i>) та сполучників (<i>і, та, а, але</i>) зі словами – назвами предметів і займенниками (без уживання термінів) (<i>на підлозі, біля неї, дівчинка та хлопчик</i>);</p> <p>- питальних слів (<i>хто? що? який? яка? яке? скільки? коли? куди? де? що робить(-в, -ла)?</i>);</p> <p>- стверджувальних та заперечних слів (<i>так, ні, ніколи, згоден, не згоден</i>).</p>	<p>на основі почутого;</p> <p>- уміння ставити запитання за змістом почутого тексту, уживаючи питальні слова (<i>хто? що? де? коли? звідки? який (-а, -е)? що робить (-в, -ла)?</i>);</p> <p>- створення образу в процесі сюжетно-рольової гри;</p> <p>- будування діалогу за змістом ситуативного малюнка, уявною ситуацією;</p> <p>- уміння запитувати, щоб одержати інформацію про <i>імена дітей, тата, мами, братика, сестрички; хто з ким дружить, хто в яку гру грається; де хто живе (на якій вулиці, у якому місті, селі); хто (що) який? що робить?</i></p>	<p>школою», обговорення «Мое улюблене місце в класі», опрацювання пам'ятки «Безпека в класі (у школі)», рефлексія «Сім кольорів веселки».</p> <p><u>Соціально-побутова сфера</u></p> <p><i>(Дім (квартира). Меблі. Посуд. Їжа. Одяг. Взуття)</i></p> <p><i>Орієнтовні види робіт та теми:</i></p> <p>словесний малюнок «Моя кімната», ситуативна гра «Облаштуємо своє робоче місце», добір назв до ілюстрацій із зображенням українських оберегів (рушника, віночка), перегляд та обговорення малюнків, фотографій «Національний одяг», обговорення ілюстрацій за темою «Посуд», міні-</p>	
---	--	---	---	--

<p>ВИМОВЛЯЄ звуки [д' – т', з' – с', л', н', ц'] у складах і словах;</p> <p>розрізняє склади й слова з твердими і м'якими приголосними;</p> <p>ВИМОВЛЯЄ подовжені м'які приголосні у словах; звукосполучення [шч] у засвоєних словах;</p> <p>розрізняє і вимовляє звуки [г], [ґ], [х] в складах, словах;</p> <p>ВИМОВЛЯЄ африкати [дз], [дз'] у засвоєних словах; чітко ВИМОВЛЯЄ дзвінкі приголосні в середині й кінці слів;</p> <p>ЗМІНЮЄ голосні і приголосні у словах з чергуванням під час побудови словосполучень з ними;</p> <p>розрізняє тексти різних жанрів (вірші, скоромовки, загадки, оповідання, казки);</p> <p>ВИКОНУЄ дії відповідно до інструкцій та правил гри;</p>	<p>Засвоєння етикетної лексики (слів вітання й прощання, подяки і вибачення).</p> <p>Засвоєння найбільш уживаних слів, близьких і протилежних за значенням (синонімів і антонімів): <i>будинок, хата, дім; сміливий, хоробрий; великий – малий, багато – мало, довгий – короткий, швидко – повільно).</i></p> <p>2. Фонетичні знання й орфоепічні вміння</p> <p>Розрізнення на слух звуків молдовської й української мови.</p> <p>Звук [й]. Вимова звука [й] окремо і в сполученні з [і]: <i>йду – їду, гай – гаї; Україна; у кінці слова: мій.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - запрошення до гри (прогулянки, у гості); - привітання зі святом, із днем народження; - висловлення згоди, відмови, незгоди. <p>Монологічне мовлення</p> <ul style="list-style-type: none"> - вивчення з допомогою вчителя та читання напам'ять скоромовок, віршів, загадування загадок; - розповідь за аналогією; - переказування сприйнятих на слух текстів (невеликих оповідань, казок чи їх уривків); - дотримання правил-інструкцій до ігор та участь у них; - розповідь з допомогою вчителя про себе і свою 	<p>проект у малюнках «Національні страви», гра «Кубик запитань» про предмети побуту, одягу, зокрема про українські береги.</p> <p><u>Сфера природи</u> <i>(Пори року (відповідно до календарних дат). Погода. Тваринний світ. Охорона природи)</i></p> <p><i>Орієнтовні види робіт та теми:</i></p> <p>логічна вправа «Кольори осені», діалог за уявною ситуацією «Під сніговою ковдрою», заучування віршів «Весна іде, красу несе», колективне складання казки з допомогою вчителя «Усе, що живе на світі, уміє розмовляти», розповідь за ситуативним малюнком</p>	
---	--	--	---	--

<p>відповідає на тестові запитання за змістом сприйнятого тексту; запам'ятовує слова, невеликі вірші, скоромовки, загадки, сприйняті на слух; правильно наголошує слова у власному висловленні; спостерігає за словесними й несловесними засобами в медіатексті (мультфільмів, коміксів, комп'ютерних ігор, реклами тощо); висловлює думки й почуття з приводу простих медіатекстів; дотримується правил поведінки; уживає слова ввічливості; уміє ставити запитання; будує діалог за змістом ситуативного малюнка, уявної ситуації; переказує сприйняті на</p>	<p>Розрізнення звуків [й] – [i] – [йі]: <i>йду – іду – їду</i> і значень слів.</p> <p>Звук [и]. Артикуляція звука [и], вимова його в ізольованій позиції, складах, словах.</p> <p>Тверді та м'які приголосні. Розрізнення на слух твердих і м'яких приголосних.</p> <p>Вимова м'яких приголосних звуків [д' – т', з' – с', л', н', ц'] у складі з <i>i</i>; вправління у вимові; розрізнення пар слів <i>дим – дім; сад – сядь</i>.</p> <p>Подовжені м'які приголосні звуки, їх вимова: <i>колосся, знання, обличчя</i>.</p> <p>Звукосполучення [шч]. Засвоєння його вимови</p>	<p>родину, улюблену іграшку, подругу, друга чи друзів тощо.</p> <p>ДОСЛІДЖУЄМО МЕДІА</p> <ul style="list-style-type: none"> - спостереження за словесними й несловесними засобами в медіатексті (мультфільмів, коміксів, комп'ютерних ігор, реклами тощо); - висловлення думок і почуттів з приводу простих медіатекстів. <p>ДОСЛІДЖУЄМО МОВНІ ЯВИЩА</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильне наголошування слів у власному висловленні; - уживання відповідної до ситуації спілкування лексики і несловесних засобів (жестів, міміки тощо); - будівлення 	<p>«Піклування про домашніх улюбленців», колективне складання правил поведінки на природі з допомогою вчителя.</p>	
--	---	--	--	--

<p>слух тексти; розповідає напам'ять скоромовки, вірші, загадує загадки; переповідає правила-інструкції до ігор та бере участь у них; будує зв'язні висловлювання (2–3 речення) на матеріалі малюнків до текстів та тем, які вивчалися; відтворює емоції літературних персонажів під час інсценізації; розрізняє граматичні форми слів молдовської й української мов і правильно їх уживає; уживає в мовленні слова – назви предметів; назви ознак предметів за кольором, розміром, формою, смаком і ставить запитання до них від слів – назв предметів; уживає в мовленні слова – назви дій предметів, ставить запитання до</p>	<p>у словах: <i>щось, ще, плющ, борщ, щука, щастя</i> та ін.</p> <p>Звук [x]. Вимова звука [x] окремо й у словах, зокрема перед <i>і, и: тихий - тихі;</i> розрізнення вимови звуків [г] – [х]: <i>голодний – холодний</i> .</p> <p>Вимова африкатів [дз], [дз'] у словах <i>дзеркало, дзюрчати</i> та ін.</p> <p>Чітка вимова дзвінких приголосних у середині й кінці слів (<i>кружка, казка, бабка, дуб</i>).</p> <p>3.Грамагичні вміння (без уживання термінів) Практичне вживання кличного відмінка під час звертання (<i>мамо, Тетяно Іванів-но, брате</i>).</p>	<p>зв'язних висловлювань (2–3 речення) на матеріалі малюнків до текстів та тем, які вивчалися; - дослідження звуків мови.</p> <p>ТЕАТРАЛІЗУЄМО - відтворення емоцій літературних персонажів під час інсценізації; - використання голосу і мови тіла (міміки, жестів, рухів) для імпровізованого відтворення казок; - створення образу в процесі рухливої гри.</p>			
--	---	--	--	--	--

<p>них від слів – назв предметів; уживає в мовленні (за зразком) слова, що характеризують дію, якість, місце предмета, напрям, час дії; уживає в мовленні (за зразком) слова, що означають кількість предметів або їх порядок під час лічби, й узгоджує їх (з допомогою вчителя) зі словами – назвами предметів; уживає в мовленні (за зразком) особові, присвійні, вказівні займенники (без уживання термінів), питальні слова (без уживання термінів); доречно вживає стверджувальні й заперечні слова; уживає (за зразком) службові слова в мовленні (у процесі побудови словосполучень, речень);</p>	<p>Спостереження за змінюванням голосних [о, е – і] та приголосних [г, к, х – з', ц', с'] в окремих найчастіше вживаних іменниках під час їх змінювання (<i>стіл – на столі, рука – у руці, нога – на нозі, сторінка – на сторінці, дошка – на дошці</i>) і вживання таких слів під час побудови словосполучень (<i>рана на нозі, крейда в руці</i>).</p> <p>Практичне вживання - норми множини в іменниках: <i>син – (мої) сини, брат – (мої) брати, дерево – (ті) дерева, двері – (до) дверей, над дверима, але листя, колосся (однина): жовте листя, золоте колосся, світле</i></p>				
--	--	--	--	--	--

<p>уживає кличний відмінок під час звертання; практично вживає дієслова у формі наказового способу; узгоджує прикметники з іменниками в роді, числі;</p> <p>уживає відповіді-репліки із заперечними частками;</p> <p>будує висловлювання із протиставним сполучником <i>а</i>;</p> <p>уживає в мовленні етикетну лексику.</p> <p><u>Ціннісна складова</u></p> <p>усвідомлює поняття українська мова – державна мова України;</p> <p>обґрунтовує необхідність вільного володіння державною мовою;</p> <p>усвідомлює потребу в спілкуванні;</p> <p>робить висновки про те, як мають ставитися</p>	<p><i>волосся</i> (світлим волоссям);</p> <p>-середнього роду іменників – назв маленьких істот: <i>ведмежа, собача, теля, порося</i>;</p> <p>- граматичних форм: (<i>нема ведмежати, йду до телятка, але граюся з цуценям</i>).</p> <p>Практичне вживання дієслів у формі наказового способу: <i>Сідаймо за парту. Пишімо охайно. Намалюй сонце.</i></p> <p>Формування й розвиток умінь запитувати і відповідати, будуючи синтаксичні конструкції з іменниками, займенниками, числівниками, дієсловами, прислівниками, сполучниками:</p>				
--	--	--	--	--	--

<p>до державної мови громадяни України, для яких державна мова не є рідною.</p>	<p><i>Це хто? Це мама. Це що? Це квіти. Як тебе звать? Мене звать..., Тут що? Тут школа. Чий підручник? Мій підручник. Скільки тобі років? Мені шість років. У кого є іграшки? У мене є іграшки. Там учні й учитель.</i></p> <p>Уживання відповідей-реплік із заперечними частками <i>не, ні</i>: <i>Ти купив зошит? Ні, я купив альбом. Тобі п'ять років? Ні, мені не п'ять років.</i></p> <p>Формування вмінь узгоджувати прикметники з іменниками в роді та числі (<i>жовте колосся, жовта груша; цікава книга, цікаві пригоди</i>).</p> <p>Побудова висловлювань із</p>				
---	---	--	--	--	--

		протиставним сполучником <i>а: Я прочитаю казку, а ти вивчи вірш.</i>				
<p>Учень / учениця:</p> <p><u>Знання складова</u></p> <p>має уявлення про те, що в кожній мові всі предмети, їх ознаки і дії, кількість названо словом;</p> <p>знає й розуміє терміни: слова – назви предметів, ознак, дій, назви кількості;</p> <p>уміє ставити запитання до назв істот – хто?, неістот – що?</p> <p>правильно називає слова – назви дій, ставить запитання до них;</p> <p>знає й розуміє терміни: звук, буква, слово, наголос, склад, наголошений склад, голосний звук, приголосний, м'який/</p>	<p>23+ 2 год. на повто рення</p>	<p>Добукварний період</p> <p>Практичне ознайомлення з реченням. Речення, різні за метою висловлювання (без уживання термінів), їх інтонаційні особливості. Побудова (з допомогою вчителя) таких речень, щоб розповісти, запитати, спонукати до дії.</p> <p>Увага до звертань на ім'я, ім'я й по батькові в питальних і спонукальних реченнях як ознака культури мовлення.</p> <p>Поширення речень (за зразком) словами</p> <p>- назвами ознак: <i>Дівчинка співає.</i> <i>Красива дівчинка співає.</i></p>	<p>ВЗАЄМОДІЄМО УСНО</p> <p>- слухання і впізнавання в мовленнєвому потоці засвоєних українських слів;</p> <p>- сприйняття на слух слів – назв предметів, ознак, дій та співвіднесення їх із предметами, малюнками;</p> <p>- сприйняття на слух словосполучень, речень, співвіднесення їх із предметом, малюнком, дією;</p> <p>- сприйняття на слух слів – назв предметів, ознак, дій;</p> <p>- сприйняття на слух інтонаційних особливостей речень, у яких є</p>	<p>13 год.</p>	<p>Суспільна сфера <i>(Україна – багатонаціональна держава. Державні символи України. Київ – столиця України. Українська мова – мова української держави. Мій рідний край)</i></p> <p><i>Орієнтовні види робіт та теми:</i> перегляд плакатів та їх обговорення «Київ – головне місто України», «Одеса – перлина на березі Чорного моря», добір слів-означень про захисника/ захисницю української землі, відтворення реплік діалогу «Мова української держави», обговорення віршів, прислів'їв, приказок «Усюди добре, а вдома</p>	<p>Спілкування державною мовою</p> <p>Соціальна й громадянська компетентності</p> <p>Екологічна грамотність і здорове життя</p> <p>Уміння вчитися впродовж життя</p> <p>Підприємницька компетентність</p> <p>Загальнокультурна грамотність</p> <p>Інформаційно-цифрова компетентність</p> <p>Спілкування іноземними мовами</p>

<p>твердий приголосний; послідовно називає голосні й приголосні звуки, тверді й м'які приголосні в одно-, двоскладових словах.</p> <p><u>Діяльнісна складова</u></p> <p>розрізняє терміни: слова – назви предметів, ознак, дій, назви кількості;</p> <p>розпізнає позначення слів – назв предметів;</p> <p>розрізняє назви істот і неістот;</p> <p>розпізнає слова – назви предметів і назви дій; самостійно будує речення за малюнками та озвучує їх;</p> <p>узгоджує (з допомогою вчителя) слова – назви дій із словами – назвами предметів;</p> <p>розуміє значення прийменників, ужитих з іменниками (без уживання термінів),</p>	<p>- службовими словами (прийменниками і сполучниками) (без уживання термінів): <i>Зошит і підручник лежать на столі.</i></p> <p>Формування вмінь уживати службові слова у зв'язку з іншими словами. Побудова (з допомогою вчителя) словосполучень і речень зі службовими словами.</p> <p>Побудова за малюнками словосполучень і речень зі словами – назвами кількості предметів: <i>Першим до школи прийшов Іванко.</i></p> <p><i>Звукова будова слова.</i> Ознайомлення з термінами <i>голосні і приголосні звуки, приголосні тверді і</i></p>	<p>повідомлення, запитання, прохання, наказ чи спонукання;</p> <p>- встановлення на слух меж речень у мовленнєвому потоці (3-5 речень);</p> <p>- сприйняття на слух і розуміння інструкцій, що стосуються виконання дій навчальної діяльності, ігрових завдань;</p> <p>- сприйняття-розуміння прочитаних або розказаних учителем текстів (у межах тематики, визначеної програмою);</p> <p>- сприйняття – розуміння текстів у записі;</p> <p>- сприйняття на слух і засвоєння слів та сполучень слів, речень;</p> <p>- сприйняття і</p>	<p>наймиліше», зачування напам'ять українських обрядових пісень, добір назв до ілюстрацій про українські народні та релігійні свята (Свято Миколая, Новий рік, Різдво, Великдень).</p> <p><u>Особистісна сфера</u></p> <p><i>(Хто я?)</i></p> <p><i>Іграшки, дитячі ігри.</i></p> <p><i>Мої друзі.</i></p> <p><i>Знайомство.</i></p> <p><i>Ввічливість. Родина.</i></p> <p><i>Людина, частини тіла (гігієна)</i></p> <p><i>Орієнтовні види робіт теми:</i></p> <p>переказ сприйнятої на слух казки (оповідання) про дружбу, рольова гра «Улюблене заняття мого друга», обговорення «Мій улюблений мультиплікаційний (казковий) герой»,</p>	<p>Математична компетентність</p> <p>Компетентності у природничих науках і технологіях</p>
---	--	--	---	--

<p>складає речення зі словами – назвами предметів та їх ознак, дій (за змістом малюнків); поширює (за зразком) речення словами – назвами ознак; уживає й узгоджує (з допомогою вчителя) такі слова зі словами – назвами предметів у роді і числі; утворює словосполучення і речення зі словами – назвами кількості предметів за малюнками; утворює (з допомогою вчителя) речення, різні за метою висловлювання, за зразком і малюнками; поширює речення, правильно добираючи потрібне слово (у межах засвоєної лексики); уживає звертання під час побудови питальних</p>	<p><i>м'які.</i> Правильна вимова звуків. Послідовне називання звуків у одно-, двоскладових словах.</p> <p>Графічне позначення звуків: [•] голосний звук, [-] твердий приголосний звук, [=] м'який приголосний звук.</p> <p>Увага до вимови м'яких приголосних [с'], [д'], [л'], [т'] та ін. Увага до вимови звукосполучень [йі], [шч], [дз] – [дз'].</p> <p>Звуковий аналіз простих за звуковою будовою слів. Побудова звукової схеми слів.</p> <p>Ознайомлення з термінами <i>склад, наголос, наголошений склад.</i></p>	<p>заучування віршів, скоромовок, лічилок (4-6 рядків).</p> <p>Діалогічне мовлення</p> <p>- відповіді на запитання вчителя, що стосуються навчальної діяльності, ігрових завдань;</p> <p>- запитання та відповіді за зразком, із опорою на малюнок підручника, серію малюнків, за прослуханим текстом;</p> <p>- побудова діалогів за ситуативними малюнками; за навчальними ситуаціями (2-3 репліки на кожного зі співрозмовників, без урахування етикетних формул);</p> <p>- уживання етикетної лексики в</p>	<p>розповідь з опорою на колаж із фотографіями родини.</p> <p><u>Навчальна сфера</u> <i>(Школа. Клас. Навчання. Шкільне приладдя. Лічба (до 10). Кольори)</i></p> <p><i>Орієнтовні види робіт теми:</i></p> <p>Колективне укладання порад «Як створити затишок у класі?», діалог «Про що розповів мені олівець (пенал, рюкзак, смартфон, планшет)?», складання запитань і відповідей «У шкільній бібліотеці».</p> <p><u>Соціально-побутова сфера</u> <i>(Дім (квартира). Меблі. Посуд. Їжа. Одяг. Взуття)</i></p> <p><i>Орієнтовні види робіт</i></p>	
--	--	---	---	--

<p>та спонукальних речень (у діалогах); розрізняє терміни: звук, буква, слово, наголос, склад, наголошений склад, голосний звук, приголосний, м'який/твердий приголосний; розрізняє голосні і приголосні звуки у словах, приголосні тверді й м'які, правильно їх вимовляє; правильно вимовляє зазначені словосполучення в засвоєних словах; уміє ділити на склади дво-, трискладові слова; визначає на слух місце наголосу (наголошений склад) у дво-, трискладових словах і правильно їх наголошує; правильно вимовляє у словах тверді приголосні перед [i].</p> <p><u>Ціннісна складова</u></p>	<p><i>Склад.</i> Визначення кількості складів із орієнтацією на голосні звуки і власну артикуляцію (оса, рука).</p> <p><i>Наголос.</i> Спостереження за місцем наголосу і його зміною залежно від зміни слова (<i>озеро – озера</i>). Визначення наголошеного складу.</p>	<p>діалогах за ситуативними малюнками та навчальними ситуаціями, передбаченими тематикою програми.</p> <p><i>Монологічне мовлення</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - переказування (з допомогою вчителя) уривка тексту (казки), сприйнятого на слух (обсяг – 4-5 речень); - опис за аналогією до поданого зразка окремих предметів, малюнків; - розповідь (з допомогою вчителя) за серією малюнків, сюжетним малюнком (4-5 речень); - розповідь про себе, родину, друга (подругу); - читання напам'ять віршів, 	<p><i>теми:</i> розповідь «Дім, у якому мешкає моя родина», колективне укладання порад-інструкцій «Догляд за одягом і взуттям», рольова гра «На кухні».</p> <p><u>Сфера природи</u> <i>(Пори року (відповідно до календарних дат). Погода. Тваринний світ. Охорона природи)</i></p> <p><i>Орієнтовні види робіт та теми:</i> перегляд та обговорення ілюстрацій та малюнків «Рослини – українські обереги (калина, верба)», міні-дослідження «Моя улюблена пора року», відгадування загадок «У зоопарку», дидактична гра «Свійські тварини», словесний портрет «Яку тваринку я хотів би</p>	
---	---	--	---	--

<p>усвідомлює багатство української мови; знає й поважає українські народні звичаї та традиції; робить висновки про значення будови речення для точності висловлення думки.</p>			<p>скоромовок тощо.</p> <p>ДОСЛІДЖУЄМО МОВНІ ЯВИЩА</p> <ul style="list-style-type: none"> - розрізнення в реченні слів-назв і слів-помічників; - визначення кількості слів у висловлюванні; - правильна вимова слів по складах, розрізнення слів із різною кількістю складів; - добирання слів із заданою кількістю складів; - дослідження ролі наголосу в слові; - творення нових слів шляхом заміни одного звуку на інший. <p>ДОСЛІДЖУЄМО МЕДІА</p> <ul style="list-style-type: none"> - висловлення думок і почуттів з приводу світлин, фотоколажів, дитячих 	<p>(хотіла б) мати», обговорення порад «Доглядаймо кімнатні рослини», створення пантоміми «Угадай тваринку».</p>	
---	--	--	--	--	--

			<p>журналів; - створення простих візуальних медіапродуктів з допомогою вчителя (наприклад: фото, листівки, коміксу, натюрморту тощо); - спостереження кольору, музики в медіатексті.</p> <p>ТЕАТРАЛІЗУЄМО - відтворення зразків діалогів із прослуханих казок; - імпровізація з репліками під час театралізації; - створення пантоміми образу тварин.</p>			
<p>Учень / учениця: <u>Знання складова</u> знає алфавітні назви букв української мови; правильно називає букви;</p>	<p>49+ 2 год. на повторення</p>	<p>Букварний і післябукварний період Ознайомлення з українським алфавітом та назвами букв. Знаходження в</p>	<p>ВЗАЄМОДІЄМО УСНО практичне ознайомлення учнів із поняттями: <i>бібліотека, бібліотекар, читальна зала;</i></p>	<p>30 год.</p>	<p><u>Суспільна сфера</u> <i>(Україна – багатонаціональна держава. Державні символи України. Київ – столиця України. Українська мова – мова</i></p>	<p>Спілкування державною мовою</p> <p>Соціальна й громадянська компетентності</p>

<p>розуміє звукове значення букв, властивих лише українській мові; правильно читає склади і слова з вивченими літерами; правильно вимовляє склади й слова в процесі читання;</p> <p>уміє писати букви, схожі й відмінні за графічним позначенням у молдовській та українській мовах;</p> <p>уміє писати склади і слова з вивченими буквами, правильно поєднуючи їх з іншими буквами;</p> <p>пише великі і малі букви окремо й у складах і словах;</p> <p>розуміє значення знака м'якшення;</p> <p>уміє писати знак м'якшення;</p> <p>знає звукове значення букви <i>Щц</i>, правильно вимовляє</p>	<p>алфавіті літер, схожих і відмінних у молдовській та українській мовах.</p> <p>Букви, звукове значення яких повністю збігається в обох мовах (<i>Aa, Ii, Oo</i>), і букви, однакові за звуковим значенням, графічне позначення яких збігається частково (<i>Mm – Mm, Tt – Tt, Dd – Dd, Kk – Kk</i>).</p> <p>Розрізнення звукового значення букв (малих рукописних) <i>m, t</i> у молдовській і українській мовах.</p> <p>Букви, властиві лише українській мові (<i>Бб, Лл, Зз, Хх, Жж, Шш, Гг, Цц, Йй, Яя, Юю, Єє, Її, Фф</i> та ін.), та їх звукове значення.</p> <p>Увага до вимови м'яких приголосних: ь (знак м'якшення) – буква, яка не позначає</p>	<p>- ознайомлення школярів з основними правилами гігієни читання-розглядання, із правилами збереження книжки, правилами поведінки в бібліотеці;</p> <p>- висловлення власних уподобань щодо змісту прочитаного;</p> <p>- розповідь про власні відчуття та емоції від прослуханого.</p> <p>ЧИТАЄМО</p> <p>- усвідомлене читання доступних текстів;</p> <p>- правильне інтонування речень, у кінці яких стоять різні розділові знаки.</p> <p>Робота з дитячою книжкою</p> <p>- практичне ознайомлення учнів зі</p>	<p>української держави. Мій рідний край)</p> <p><i>Орієнтовні види робіт та теми:</i></p> <p>висловлення вражень ві розповіді вчителя «Захисники України», розповідь про історію свята Покрови, укладання запитань та відповідей відповідно до зразка за текстами про Україну, читання й обговорення легенди про дівчину-Україну, яку Господь обдарував піснюю.</p> <p>Особистісна сфера</p> <p><i>(Хто я?)</i></p> <p>Іграшки, дитячі ігри. Мої друзі. Знайомство. Ввічливість. Родина. Людина, частини тіла (гігієна)</p> <p><i>Орієнтовні види робіт та теми:</i></p> <p>обговорення порад</p>	<p>Екологічна грамотність і здорове життя</p> <p>Уміння вчитися впродовж життя</p> <p>Підприємницька компетентність</p> <p>Загальнокультурна грамотність</p> <p>Інформаційно-цифрова компетентність</p> <p>Спілкування іноземними мовами</p> <p>Математична компетентність</p> <p>Компетентності у природничих науках і технологіях</p>
--	--	--	--	---

<p>звукосполучення [шч]; пише велику й малу букву <i>Щщ</i>, правильно читає і пише слова з нею; правильно вимовляє звуки [дж], [дз], [дз'], читає і пише слова з ними; правильно читає слова з апострофом; читає речення, короткі тексти із вивченими буквами; правильно інтонує речення, у кінці яких стоять різні розділові знаки; добирає й записує назви малюнків; складає й записує речення за ілюстраціями, навчальною ситуацією, подіями з життя тощо; висловлює власні вподобання щодо змісту прочитаного.</p>	<p>звука. Письмо букви. Вживання букви ь для позначення на письмі м'якості приголосних звуків. Звукове значення букви Щщ. Удосконалення вимови звукосполучення [шч]. Читання складів і слів з такими буквами. Формування вмінь правильної вимови слів із цими буквами під час читання. Ознайомлення з апострофом ('). Використання апострофа для того, щоб показати, що букви я, ю, є, ї після нього позначають два звуки: [й] + відповідний голосний: <i>б'є – [біє]</i>. <i>м'яч – [мйач]</i>. Читання слів з апострофом. Ознайомлення з буквосполученнями дж, дз і їх звуковими значеннями. Читання</p>	<p>змістом понять: письменник, його прізвище, назва (заголовок) книжки (твору), малюнок (ілюстрація), обкладинка, написи на ній, корінець, сторінка; - формування вмінь правильно називати книжку (вір): спочатку прізвище письменника, потім назву; - формування початкових умінь читати-розглядати дитячу книжку; - пояснення зв'язку заголовка та ілюстрацій зі змістом твору; - розрізнення головного та другорядного в тексті; - виявлення в процесі читання незанийомих слів та з'ясування їх значень з допомогою вчителя.</p>	<p>учителя «Як знайти друга», добір слів на позначення ознак – рис характеру «Яким має бути друг?», сюжетно-рольова гра «Мої сімейні обов'язки».</p> <p><u>Навчальна сфера</u> <i>(Школа. Клас. Навчання. Шкільне приладдя. Лічба (до 10). Кольори)</i></p> <p><i>Орієнтовні види робіт та теми:</i> міні-проект у малюнках «Мій клас – це моя друга сім'я», заучування загадок, прислів'їв, приказок з теми «Книга вчить, як на світі жити», добір ілюстрацій та їх коментування «Моя улюблена книга».</p> <p><u>Соціально-побутова сфера</u></p>	
--	---	---	--	--

<p><u>Діяльнісна складова</u></p> <p>розрізняє звукове значення букв молдовської й української мов;</p> <p>усвідомлює спільне й розбіжності в графічному позначенні букв молдовської й української мов;</p> <p>визначає букви, які пишуться однаково в обох мовах і мають однакове звукове значення, та ті, які розрізняються за звуковим значенням, а також нові букви;</p> <p>дотримується правильного поєднання літер у складах і словах;</p> <p>уживає знак м'якшення на письмі для позначення м'якості приголосних звуків;</p> <p>правильно вимовляє слова зі знаком м'якшення (ь) у процесі читання;</p>	<p>слів із ними.</p> <p>Читання речень, коротких текстів із вивченими буквами.</p> <p>Правильне інтонування речень, у кінці яких стоять різні розділові знаки.</p> <p>Практичне засвоєння розділових знаків: <i>крапка, кома, знак питання, знак оклику.</i></p> <p>Письмо великих і малих літер, правильне поєднання їх з іншими літерами в процесі письма складів і слів.</p>	<p>ВЗАЄМОДІЄМО ПИСЬМОВО</p> <ul style="list-style-type: none"> - перевага письма над іншими засобами передачі інформації (жести, умовні знаки, звукові сигнали та ін.); - уміння писати - перевага грамотної людини над неграмотною; - добирання і записування назв малюнків; - складання і записування речень за ілюстраціями, навчальною ситуацією, подіями з життя тощо; - дотримання культури оформлення письмових робіт. <p>ДОСЛІДЖУЄМО МОВНІ ЯВИЩА</p> <ul style="list-style-type: none"> - розрізнення голосних та приголосних, наголошених і 	<p><i>(Дім (квартира). Меблі. Посуд. Їжа. Одяг. Взуття)</i></p> <p><i>Орієнтовні види робіт та теми:</i></p> <p>розповідь «Дім моєї мрії», словесне лото «Продукти харчування», рольова гра «За обіднім столом», колективне укладання інструкції-порад «Будьмо охайними».</p> <p><u>Сфера природи</u></p> <p><i>(Пори року (відповідно до календарних дат). Погода. Тваринний світ. Охорона природи)</i></p> <p><i>Орієнтовні види робіт та теми:</i></p> <p>розучування віршів, прислів'їв, приказок про рослини – українські обереги, добір малюнків і записування назв із теми «У лісі»,</p>	
---	---	--	--	--

<p>правильно вживає склади й слова на письмі;</p> <p>позначає звуки [дж], [дз], [дз'] двома буквами;</p> <p>уживає апостроф під час письма;</p> <p>пояснює зв'язок заголовка та ілюстрацій зі змістом твору;</p> <p>розрізняє головне та другорядне в тексті;</p> <p>виявляє в процесі читання незнайомих слів та з'ясування їх значень з допомогою вчителя;</p> <p>добирає і записує назви малюнків;</p> <p>складає і записує речення за ілюстраціями, навчальною ситуацією, подіями з життя тощо;</p> <p>дотримується культури оформлення письмових робіт;</p> <p>спостерігає за власним мовленням і мовленням інших;</p>		<p>ненаголошених звуків;</p> <ul style="list-style-type: none"> - спостереження за власним мовленням і мовленням інших; - спостереження щодо співвіднесеності звуків і букв, значення слів, їх граматичної форми та ролі в реченні; - утворення відповідних граматичних форм слів для поширення або ускладнення речення; - творення нових слів на основі запропонованих (зміна послідовності складів, заміна або об'єднання частини слова); - дослідження звуко-буквеного складу слів, правильна їх вимова і написання. - <p>ДОСЛІДЖУЄМО МЕДІА</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення школярів із 	<p>складання казки за поданим початком «Пригоди лісових друзів», складання діалогу «Поглянь довкола – скільки тут краси!»,</p>	
---	--	--	--	--

<p>спостерігає щодо співвіднесеності звуків і букв, значення слів, їх граматичної форми та ролі в реченні;</p> <p>утворює відповідні граматичні форми слів для поширення або ускладнення речення;</p> <p>утворює нові слова на основі запропонованих;</p> <p>створює простий медіапродукт – книжечку або афішу – з допомогою вчителя;</p> <p>визначає тему й головної думку простих візуальних медіатекстів;</p> <p>виражає побачене в малюнках, у листах подяки;</p> <p>обговорює враження від драматизації з позиції глядача;</p> <p>описує власні почуття від виконання ролі з позицій учасника драматизації.</p> <p><u>Ціннісна складова</u></p>		<p>періодичними виданнями (дитяча газета, журнал); створення простого медіапродукту – книжечки або афіши – з допомогою вчителя;</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначення теми й головної думки простих візуальних медіатекстів. <p>ТЕАТРАЛІЗУЄМО</p> <ul style="list-style-type: none"> - враження від побаченого в малюнках, у листах подяки; - обговорення вражень від драматизації з позиції глядача; - опис власних почуттів від виконання ролі з позицій учасника драматизації. 		
--	--	--	--	--

<p>усвідомлює роль уміння читати й писати в житті школярів і дорослих;</p> <p>обґрунтовує переваги грамотної людини над неграмотною;</p> <p>усвідомлює переваги письма над іншими засобами передачі інформації;</p> <p>робить висновки про те, що письмо є важливим винаходом, який дає змогу передавати інформацію на відстані, зберігати її тривалий час.</p>						
	<p>4 год.</p>	<p>Повторення й узагальнення вивченого в кінці року.</p>				

2-й клас

175 год., 5 год. на тиждень

(4 год. резерв)

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	К-сть год.	Зміст навчального матеріалу		К-сть год.	Соціокультурна змістова лінія (сфери й теми)	Діяльнісна змістова лінія (компетентності)
		Мовна змістова лінія	Мовленнєва змістова лінія			
<p>Учень / учениця:</p> <p><u>Знаннєва складова</u></p> <p>слухає й розуміє українське мовлення; знає слова – назви держави, державних символів, національностей, їхніх мов, уміє користуватися ними під час відповіді; розуміє, що один і той же предмет, ознака, дія, кількість у різних мовах називається різними словами; запам'ятовує рядки слів, сприйнятих на</p>	2 год.	<p>Вступ</p> <p>Українська мова – державна мова України. Розвиток уявлень про різноманітність (неспорідненість) української і молдовської мов (на прикладах лексики, алфавіту).</p> <p>Засвоєння слів – назв держави, державних символів, національностей, їхніх мов: <i>народ, українці, молдовани, українська мова – державна мова, молдовська мова – рідна</i></p>	<p>ВЗАЄМОДІЄМО УСНО</p> <p>- удосконалення вмінь слухати й розуміти українське мовлення;</p> <p>- розрізнення на слух слів – назв предметів, ознак, дій, ужитих в однині й множині (<i>один – багато</i>): <i>олівець – олівці, новий – нові, пише – пишуть</i>;</p> <p>- розрізнення на слух серед інших слів займенників (без</p>	10 год.	<p>Тематика текстів:</p> <p>про рідний край, Україну, життя дітей, товаришування, взаємини в родині, випадки з життя дорослих і дітей, природу, тваринний світ; твори морально-етичного характеру, а також про українські та молдовські народні звичаї, свята.</p> <p>Жанри текстів: твори усної народної творчості (казки, колискові, колядки, щедрівки, веснянки тощо) та українських</p>	<p>Спілкування державною мовою</p> <p>Соціальна й громадянська компетентності</p> <p>Екологічна грамотність і здорове життя</p> <p>Уміння вчитися впродовж життя</p> <p>Підприємницька компетентність</p> <p>Загальнокультурна грамотність</p> <p>Інформаційно-цифрова</p>

<p>слух.</p> <p><u>Діяльнісна складова</u></p> <p>розрізняє і правильно вживає в реченнях слова – назви держави, державних символів, національностей, їхніх мов;</p> <p>розрізняє на слух слова – назви предметів, ознак, дій.</p> <p><u>Ціннісна складова</u></p> <p>усвідомлює поняття українська мова – державна мова, молдовська мова – рідна мова;</p> <p>робить висновки про те, що один і той же предмет, ознака, дія, кількість у різних мовах називається різними словами.</p>		<p>мова та ін.</p>	<p>уживання терміна) я, ми, ти, ви, він, вона, воно, вони;</p> <p>- розрізнення в реченнях (без уживання термінів) прийменників, (до дошки, біля хати), сполучників і, та (брат і сестра, синій та зелений);</p> <p>- співвіднесення на слух, словосполучень, речень із предметом, малюнком, дією, ознакою;</p> <p>- установлення меж речень у мовленнєвому потоці;</p> <p>- сприйняття і розрізнення на слух речень, різних за метою висловлювання.</p> <p>- сприйняття на слух і розуміння інструкцій про виконання дій у процесі навчання та гри.</p> <p><i>Діалогічне мовлення</i></p>	<p>письменників (оповідання, казки, вірші тощо), а також тексти навчального характеру (завдання до вправ, схеми, таблиці тощо).</p> <p><u>Суспільна сфера</u> <i>(Україна. Державні символи. Місто. Село. Транспорт. Екскурсії. Театр)</i> <i>Орієнтовні види робіт та теми:</i> усний переказ із опорою на ілюстрацію «Моя рідна Батьківщина має назву Україна», розповідь «Що таке Батьківщина» з використанням медіатексту, гра-вікторина «Найдорожча у світі країна», складання «паспорта» України (День народження/День Незалежності. Герб. Прапор. Гімн. Конституція) із використанням ілюстративного матеріалу, добір слів,</p>	<p>компетентність</p> <p>Спілкування іноземними мовами</p> <p>Математична компетентність</p> <p>Компетентності у природничих науках і технологіях</p>
<p>Учень / учениця:</p> <p><u>Знаннєва складова</u></p> <p>правильно вимовляє звуки, властиві українській мові;</p> <p>спостерігає за зміною</p>	<p>28 год.</p>	<p>Звуки і букви. Норми літературної вимови та правопису</p> <p>Звуки української мови і позначення їх буквами.</p> <p>Спостереження за</p>			

<p>значення слова залежно від зміни звука (заміни букви); знає алфавіт, правильно називає літери;</p> <p>знає і називає голосні та приголосні звуки; чітко вимовляє ненаголошені голосні; уміє вимовляти відсутній у молдовській мові фрикативний звук [ɣ] та позначення його буквою Гг; правильно вимовляє тверді, м'які й пом'якшені приголосні; правильно вимовляє м'які подовжені звуки; уміє ділити слова на склади та правильно їх переносити; уміє переносити слова з буквосполученням йо, ьо; чітко вимовляє дзвінкі в кінці та в середині слова; правильно вимовляє слова з апострофом; уміє переносити слова</p>		<p>зміною значення слова залежно від зміни звука (заміни букви) (<i>гриб – грип, бузки – бузьки, гай – рай</i>) тощо).</p> <p>Алфавіт, назви літер. Робота зі словником.</p> <p>Велика і мала літера. Уживання великої літери на письмі.</p> <p>Голосні звуки</p> <p>Голосні звуки [a], [e], [i], [o], [y], [и] та позначення їх буквами.</p> <p>Удосконалення вимови звука [и]. Позначення його на письмі буквою и.</p> <p>Чітка вимова ненаголошених голосних звуків [o], [a]: <i>вода, колосок, каштан.</i></p> <p>Літери я, ю, є, ї та їх звукове значення.</p> <p>Склад, наголос.</p> <p>Визначення кількості складів у словах та поділ слів на склади для переносу.</p>	<p>- уживання форми звертання до дітей (<i>Тетяно, Дмитрику</i>) і дорослих (<i>Олено Іванівно, Миколо Дмитровичу</i>);</p> <p>- уживання питальних слів (<i>хто? що? куди? звідки? де? коли? як? який? що робить? що зробить?</i>);</p> <p>- уживання (за зразком) словесних та етикетних формул вітання, прощання, подяки (<i>привіт, доброго ранку, добрий день; до побачення, на все добре, бувай; дякую тобі/вам, щиро дякую, спасибі</i>);</p> <p>вибачення (<i>вибач(те), будь ласка, будьте ласкаві</i>);</p> <p>запрошення (<i>запрошую (-ємо), тебе (вас), заходьте, будь ласка; давай разом працювати</i>);</p> <p>відмови (<i>вибач, я не</i></p>	<p>10 год.</p>	<p>словосполучень, складання речень про казкових захисників української землі та сучасних захисників України, складання речень-побажань захисникам України, укладання тематичного словничка «Рідна мова», переказування прослуханих або прочитаних текстів про державні символи України («Наш герб – тризуб. Це воля, слава, сила», «Гімн – надія на майбутнє, України слава», «Наш стяг – пшениця у степах під голубим склепінням неба»), розповідь ланцюжком «Рідне місто (село) – моя мала Батьківщина», розповідь за серією малюнків «Рідні краєвиди», відеопрезентація «Бессарабія, земле моя, моя Бессарабія», складання запитань за малюнками «Транспорт у нашому місті (селі)», рольова гра «Я</p>	
---	--	--	---	-----------------------	--	--

<p>з апострофом; сприймає на слух словосполучення, речення, співвідносить їх із предметом, малюнком, дією, ознакою; встановлює межі речень у мовленнєвому потоці; сприймає на слух і розуміє інструкції, що стосуються виконання дій навчальної діяльності, ігрових завдань; сприймає на слух і засвоює слова, сполучення слів; складає діалог, використовуючи мовленнєвий етикет; створює діалоги за відповідними темами; переказує прослуханий або прочитаний текст; списує навчальні друковані й рукописні тексти з дотриманням правил оформлення письмових робіт; пише диктанти; читає вголос і мовчки;</p>	<p>Визначення наголосу в словах. Спостереження за зміною граматичного значення слова залежно від місця наголосу (<i>дядьків - дядьків, нема озера – великі озера</i>).</p> <p>Приголосні звуки</p> <p>Уживання в процесі письма літер, схожих за написанням, але різних за звуковим значенням в українській та молдовській мовах (Вв, Рр, Н, п, Сс, Хх та ін.).</p> <p><i>Тверді, м'які та пом'якшені приголосні</i></p> <p><i>Вимова твердих приголосних.</i></p> <p>Твердий звук [ч], вимова твердого приголосного звука [ч] та приголосних звуків, що позначаються буквою щ [шч]: чашка, щука.</p> <p>Вимова відсутнього в молдовській мові фрикативного звука [г]</p>	<p><i>можу; ні, не можу; я не можу; на жаль, не можу);</i></p> <p><i>згоди (добре, дякую; гаразд);</i></p> <p><i>бажання/небажання (я (не) хочу, я(не) бажаю; мені (не) хочеться);</i></p> <p><i>заперечення (ні, не так, це не так; не думаю);</i></p> <p><i>ствердження (так, звичайно, очевидно);</i></p> <p><i>радості, задоволення (чудово, мені присмно, мені радісно, я дуже радий (а)!)</i></p> <p><i>побажання (бажаю тобі/вам успіхів, на все добре, нехай тобі/вам щастить, доброго здоров'я, на добраніч, щасливої дороги, бережи себе, смачного);</i></p> <p><i>- створення діалогів за запропонованою ситуацією про навчання і відпочинок,</i></p>	<p>пасажир», гра «Так чи ні» за темою «Правила поведінки у транспорті», вправа «Незакінчене речення» з теми «На екскурсії», відтворення діалогу за ролями «У театрі», переказування за ілюстрацією «За лаштунками», віртуальна подорож «Ми йдемо в театр».</p> <p><u>Особистісна сфера</u> <i>(Я, мої друзі. Знайомство. Дружба. Родина)</i></p> <p><i>Орієнтовні види робіт та теми:</i></p> <p>продовження тексту за поданим початком «Ми всі одна сім'я, єдина ми родина», добір слів-ознак за темою «Мій друг», добір назв до відповідних ілюстрацій «Мій улюблений літературний герой (герой фільму, мультфільму)», рольова гра «Будьмо знайомі!», презентація-портфоліо</p>	
---	--	---	--	--

<p>виразно читає прозові і віршовані тексти; розуміє зміст прочитаних речень тексту, зміст текстів (про кого, що розповідається); ставить запитання за змістом прочитаного і відповідає на них; уміє здобувати інформацію з інших джерел (словників перекладних, орфографічних тощо).</p> <p><u>Діяльнісна складова</u></p> <p>розрізняє звуки, властиві українській мові і позначає їх відповідними буквами; позначає звуки, властиві українській мові відповідними буквами; розрізняє велику й малу букви; живає велику букву на письмі; розрізняє голосні та приголосні звуки й позначає їх буквами; розрізняє звукове</p>		<p>та позначення його буквою Гг (на початку і в середині слова (<i>голова, магніт</i>) та у закінченні -ого (<i>чорного, синього</i>)).</p> <p>Вимова твердих приголосних звуків [г], [к],[х] перед закінченням -и: <i>дороги, руки, птахи.</i></p> <p>Вимова пом'якшених приголосних звуків [ж'], [ш'] перед і: <i>жінка, шість.</i></p> <p>М'які приголосні. Розрізнення вимови твердих і м'яких приголосних. Вимова м'яких приголосних звуків [д'], [т'], [з'], [с'], [ц'], [л'], [н'], [дз'] та ін.</p> <p>Вимова звука [й].</p> <p>М'який звук [ц'], вимова м'якого приголосного звука [ц']: <i>палець, кінець.</i></p> <p>Вимова м'якого приголосного звука [т'] у дієслівних формах на -уть, -ють, -ать, -ять; м'якого подовженого</p>	<p>соціально-побутове життя, про догляд за тваринами, рослинами тощо (2 – 3 репліки).</p> <p>Монологічне мовлення</p> <ul style="list-style-type: none"> - переказування прослуханого або прочитаного тексту (за поданим планом); - складання тексту-розповіді за опорними словами та малюнками; - створення усних висловлень. <p>ЧИТАЄМО</p> <ul style="list-style-type: none"> - формування і розвиток читацьких компетентностей ; - розвиток умінь правильно читати і розуміти прочитане; - розвиток умінь ставити запитання за змістом прочитаного й відповідати на них; - розвиток умінь користуватися іншими 	<p>10 год.</p> <p>40 год</p>	<p>«Шукаю друзів», словесний портрет «Віртуальний друг із Інтернету», складання діалогу з уживанням словесних формул на вираження вітання, прощання чи подяки за темою «Зустріч із незнайомцями», заучування прислів'їв, приказок про силу дружби, конструювання з набору запропонованих реплік діалогу «Як зберегти дружбу?», складання речень за опорними словами «Дружити треба вміти!», складання речень (розповіді) «Мама, тато, я – наша дружна сім'я», розповідь за аналогією «Хто бабусю має, той потіху знає», виразне читання й обговорення прислів'їв та приказок «Родина, родина – від батька до сина», добір тематичної групи слів «Етикетні формули спілкування в родині».</p>	
--	--	---	---	--	--	--

<p>значення букв <i>я, ю, є, і</i>; правильно вживає у процесі письма букви, схожі за написанням, але різні за звуковим значенням в обох мовах; правильно позначає відсутній у молдовській мові фрикативний звук [ґ] буквою Гґ; розрізняє вимову твердих, м'яких і пом'якшених приголосних; позначає м'якість приголосних буквами <i>і, я, ю, є</i> та знаком м'якшення; розрізняє дзвінки й глухі звуки; розрізняє на слух слова – назви предметів, ознак, дій, ужитих в однині й множині; розрізняє на слух серед інших слів займенники, прийменники, сполучники (без уживання термінів);</p>	<p>приголосного звука [ц':] у дієсловах на -ться: <i>сміє[ц':]а</i>, м'якого подовженого звука [с':] у дієсловах на -шся: <i>сміє[с':]а</i>.</p> <p>Вимова м'яких подовжених звуків перед закінченням -я, -ю (<i>життя(ю), знання(ю), змагання(-ю)</i>).</p> <p>Позначення м'якості приголосних буквами <i>і, я, ю, є</i> та знаком м'якшення (<i>ь</i>).</p> <p>Буквосполучення йю, ью. Перенос слів з йю та ью.</p> <p><i>Дзвінки та глухі приголосні.</i></p> <p>Чітка вимова дзвінких у кінці та в середині слова.</p> <p>Вимова звуків [дж], [дз], [дз']: <i>бджоли, дзвінок, дзьоб</i>.</p> <p>Відсутність оглушення звука, що позначається буквою в після голосних [а] [о] та в</p>	<p>джерелами (<i>словниками</i>);</p> <ul style="list-style-type: none"> - розвиток умінь читати мовчки та вголос; - читання вголос цілими словами без перекручень із дотриманням правильного наголосу; - розпізнавання в тексті розповідних, питальних, спонукальних та окличних речень і правильне їх інтонування; - виразне читання текстів із діалогом, прозових і віршованих текстів із дотриманням логічних пауз та пауз у кінці речень (рядків вірша); - прогнозування орієнтовного змісту тексту за заголовком та ілюстраціями на обкладинці книжки; - розуміння 	<p>Навчальна сфера <i>(Класний колектив.</i> Урок. Бібліотека) <i>Орієнтовні види робіт та теми:</i> Колективне укладання правил поведінки нашого класу, побудова запитань і відповідей за темою «Мені в класі комфортно», колективне складання порад «Уміння товаришувати», розповідь ланцюжком з теми «Життя нашого класу», розширення реплік поданого діалогу «Краще змагатися чи співпрацювати?», колективне складання пам'ятки «Права й обов'язки учня», розповідь за поданим початком «Мій улюблений урок», обговорення правил поведінки на уроці, складання плану дій для виконавця із вказівками у процесі користування гаджетами, девайсами, віртуальна подорож</p>	
---	--	--	--	--

<p>розрізняє типи початків речень-реплік (повідомлення, запитання, спонукання до дій) залежно від ситуації мовлення і наступних реплік-відповідей);</p> <p>уживає в процесі діалогу питальні слова (без уживання терміна);</p> <p>уживає під час діалогу (на основі зразків) словесні та етикетні формули на вираження вітання чи прощання, подяки, вибачення, запрошення, відмови, згоди, бажання, заперечення, ствердження, радості, задоволення, побажання;</p> <p>зіставляє вимову (читання) і написання слів;</p> <p>добирає ілюстрації до текстів;</p> <p>заучує прочитані тексти напам'ять;</p> <p>уживає слова в усному і писемному</p>	<p>кінці слів: <i>(a/ʎ/тoбус, во/ʎ/к, сказа/ʎ/, да/ʎ/)</i>.</p> <p>Відсутність знака м'якшення у буквосполученнях ст, нс, тс (<i>радоcті, радiстю; український, братський</i>), які в українській мові вимовляються м'яко.</p> <p>Вимова звука [й] у сполученнях [бйа], [пйа], [вйа], [мйа], що позначається апострофом: б'я, п'я, в'я, м'я: <i>голуб'ята, п'ять, в'яз, м'яч</i>.</p> <p>Уживання апострофа після букв на позначення твердих приголосних [б], [п], [в],[м], [ф] та [р] перед я, ю, є, ї. Вимова слів з апострофом. Перенос слів з апострофом.</p>	<p>значення слів у тексті;</p> <ul style="list-style-type: none"> - добирання ілюстрацій до текстів, створення аплікацій; - заучування прочитаних текстів напам'ять. <p>ВЗАЄМОДІЄМО ПИСЬМОВО</p> <ul style="list-style-type: none"> - записування елементарних повідомлень за допомогою умовних позначок для слів назв-предметів, дій, ознак; - списування навчальних і друкованих рукописних текстів із дотриманням правил оформлення письмових робіт; - написання текст під диктування: навчальні диктанти; - написання переказу за поданим планом; 	<p>15 год.</p>	<p>«Чарівна країна – бібліотека», виразне читання напам'ять загадок та віршів про книгу, вікторина «У світі книг».</p> <p><u>Соціально-побутова сфера</u></p> <p><i>(Дім (квартира). Крамниця. Їдальня. Кав'ярня. Народні звичаї, свята, обряди)</i></p> <p><i>Орієнтовні види робіт та теми:</i></p> <p>розповідь «Облаштовуємо кімнату», гра-мовна пантоміма «Прибирання у квартирі», добір слів та словосполучень з теми «У салоні меблів», розігрування діалогу «У продуктивній крамниці», розповідь за серією малюнків «Овочева крамниця», гра «Мовне доміно» про предмети побуту та одяг, конструювання запитань із теми «У шкільній їдальні», словесний портрет</p>	
--	--	--	----------------	---	--

<p>мовленні відповідно до правил вимови і написання; розпізнає в тексті речення за кінцевими розділовими знаками та правильно інтонує їх; уміє прогнозувати орієнтовний зміст тексту за заголовком та ілюстраціями на обкладинці книжки; створює власні висловлення.</p> <p><u>Ціннісна складова</u></p> <p>усвідомлює важливість письма та читання; обґрунтовує необхідність вільного володіння державною мовою.</p>			<ul style="list-style-type: none"> - письмові відповіді на запитання, уміщені в підручнику; - колективне складання тексту-опису предмета за малюнком та опорними словами; - безвідривне поєднання 2-3 букв; - поступове прискорення письма в міру індивідуальних можливостей учнів; - оформлення письмових робіт; - записування слів, віршів у стовпчик; - вписування в таблицю слів; - відновлення деформованого тексту з 3-4 речень. <p>ДОСЛІДЖУЄМО МОВНІ ЯВИЩА</p> <ul style="list-style-type: none"> - добирання слів за тематичною і 	15	<p>«Працівники кухні», добір назв до малюнків «Бессарабська традиційна кухня», створення діалогу за змістом серії ситуативних малюнків «Правила поведінки за столом», діалог-зустріч «У кав'яр-ні», гра «Вірю – не вірю» про правила безпечної поведінки у громадських місцях; списування речень та міні-текстів (3-4 речення) про родинні свята, складання запитань та відповідей з теми «Запрошуємо вас у «каса маре»!», укладання тематичного словничка про національне свято Мерцишор, розучування календарно-обрядових пісень, гра «Кубик запитань» про українські обереги (дідух, рушник, віночок і стрічки), переказування прослуханого чи прочитаного тексту про</p>	
<p>Учень / учениця:</p> <p><u>Знаннєва складова</u></p> <p>має уявлення про номінативне значення слова; знає слова – назви предметів, ознак, дій, кількості;</p>	32 год.	<p>Слово</p> <p><i>Розвиток уявлень про номінативне значення слова (основна робота слова - називати).</i></p> <p>Слова – назви предметів, ознак, дій,</p>				

<p>уміє користуватися перекладним словником; уміє змінювати число слів-назв предметів за зразком: <i>один – багато</i>; змінює голосні та приголосні під час зміни форми слова; групує слова за тематичною та видовою ознаками; вписує в таблицю слова; зв'язує слова – назви ознак зі словами – назвами предметів; знає слова, що вказують на особу, не називаючи її, слова-числа, слова – назви дій; змінює закінчення залежно від питань у зв'язку з іншими словами; знає слова, близькі та протилежні за значенням, однозначні та багатозначні слова; розуміє значення слів; сприймає на слух</p>		<p>кількості. Слова, що вказують на особу. Службові слова. Перекладний словник. Слова – назви предметів. Питання: <i>хто? що? (тварина, рослина)</i>. Рід слів – назв предметів (практичне визначення роду за допомогою слів <i>він мій, вона моя, воно моє</i>): <i>олівець (він мій), парта (вона моя), серце (воно моє)</i>. Число слів – назв предметів. Змінювання таких слів за зразком: <i>один – багато</i>. Увага до змінювання голосних [о], [е], [и]: <i>стіл – столи, папір – папери</i>. Слова, рід яких не збігається в молдовській та українській мовах (<i>собака, біль, дім</i>) та числом (<i>двері, листя</i>). Спостереження за змінюванням закінчень</p>	<p>видовою ознаками та їх аналіз; - уявлення про номінативне значення слова; - розуміння значення слів та користування перекладним словником; - дослідження слів, близьких та протилежних за значенням, однозначних та багатозначних - розрізнення слів, що відрізняються наголосом; - знаходження в мовленні персонажа слів, які його вирізняють з-посеред інших; - пояснення як використання деяких слів характеризує персонажа; - розрізнення слів, що вказують на особу;</p>	<p>год.</p>	<p>українські народні свята (Свято Миколая, Різдво, Великдень). Сфера природи <i>Орієнтовні види робіт та теми:</i> (Пори року. Погода. Доба. Рослинний і тваринний світ) мовне дослідження за темою «Пори року», добір назв до світлин, малюнків та ілюстрацій «Ой весна, весна, днем красна», письмове висловлення думок і почуттів на основі медіатекстів «Тихо осінь ходить гаєм», загадування і відгадування загадок «Дарунки лісу», виразне читання й обговорення текстів про народні прикмети, колективне складання казки «Чому буває день і ніч?», розповіді про рослини і тварини, групування слів за тематичними ознаками про лікарські рослини, добір</p>	
--	--	--	---	--------------------	--	--

<p>словосполучення, речення; розрізняє слова, що відрізняються наголосом; співвідносить їх із предметом, малюнком, дією, ознакою; встановлює межі речень у мовленнєвому потоці; сприймає на слух і розуміє інструкції, що стосуються виконання дій навчальної діяльності, ігрових завдань; сприймає на слух і засвоює слова, сполучення слів; складає діалог, дотримуючись мовленнєвого етикету; створює діалоги за відповідними темами; переказує прослуханий або прочитаний текст; списує навчальні друковані й рукописні тексти з дотриманням правил оформлення</p>		<p>залежно від питань у зв'язку з іншими словами. Увага до змінювання приголосних [г], [к], [х] - [з], [ц], [с] під час зміни форми слова: <i>дорога – на дорозі, казка – у казці.</i></p> <p>Тематичні групи слів – назв предметів (у межах визначених сфер та тем спілкування). Групування слів за тематичною та видовою ознаками.</p> <p>Слова – <i>назви ознак предметів.</i> Питання: <i>який? яка? яке? які? (веселий, весела, веселе, веселі).</i></p> <p>Узгодження слів – назв ознак зі словами – назвами предметів: <i>щедрий хлопець, щедра дівчина, щедре серце, щедрі люди.</i></p> <p>Рід слів – назв ознак предметів практичне визначення роду за допомогою слів <i>він мій, вона моя, воно моє</i>):</p>	<ul style="list-style-type: none"> - розрізнення частин мови; - спостереження над словами, рід яких не збігається в молдовській та українській мовах; - узгодження слів-назв ознак зі словами-назвами предметів в роді й числі. <p>ДОСЛІДЖУЄМО МЕДІА</p> <ul style="list-style-type: none"> - сприйняття на слух медіатекстів (час звучання – до 1, 5 хв.); - обговорення простих медіатекстів; - загальне уявлення про віртуальне спілкування; - дотримання правил етикету віртуального спілкування; - спостереження за словесними й несловесними 	<p>10 год.</p>	<p>тематичних групи слів та їх ознак про зимуючих птахів, перегляд і обговорення ілюстрацій «Квітами барвистими луг цвіте», складання речень за допомогою піктограм, малюнкового письма, розгадування ребусів про рослини і тварини, переказування прослуханого чи прочитаного тексту про охорону природи.</p> <p><u>Професійна сфера</u> <i>(Професії батьків та знайомих)</i> <i>Орієнтовні види робіт та теми:</i> гра-вікторина «Знайомство з професіями», перегляд та обговорення плакатів «Усі професії потрібні (важливі)», рольова гра «Праця дорослих», розповідь «Професії моїх батьків», письмова розповідь «Ким я хочу бути?»</p>	
--	--	--	---	-----------------------	--	--

<p>письмових робіт; пише диктанти; читає вголос і мовчки; виразно читає прозові і віршовані тексти; розуміє зміст прочитаних речень тексту, зміст текстів (про кого, що розповідається); розуміє прочитане; ставить запитання за змістом прочитаного і відповідає на них; уміє здобувати інформацію з інших джерел (словників); сприймає на слух медіатекстів;</p> <p>обговорює прості медіатексти;</p> <p>має загальне уявлення про віртуальне спілкування.</p> <p><u>Діяльнісна складова</u></p> <p>розрізняє слова, що вказують на особу; розрізняє службові слова;</p>	<p><i>добрий (він мій), добра (вона моя), добре (воно моє), добрі (вони мої).</i></p> <p>Слова, що вказують на особу, але не називають її – особові займенники (без уживання терміна): <i>я, ми, ти, ви, він, вона, воно, вони.</i></p> <p>Слова – назва чисел. Питання <i>скільки? котрий? (п'ять, п'ятий).</i></p> <p>Слова – назви дій предмета. Питання: <i>що робити? що робив? що робить? що зробить? (буде робити?): писати, писав, пише, напише, буде писати.</i></p> <p>Зв'язок таких слів зі словами – назвами предметів: <i>бабуся співає, сонце світить.</i></p> <p>Формування вмінь вживати в мовленні слова – назви дій предметів у різних особових і часових формах (на основі зразків): <i>читаю (1 особа теперішнього часу), читатиме (3 особа</i></p>	<p>засобами в медіатексті.</p> <p>ТЕАТРАЛІЗУЄМО</p> <ul style="list-style-type: none"> - створення образу персонажів у процесі сюжетно-рольової гри; - опис власних почуттів від виконання ролі; - відтворення реплік персонажів казок; - інсценізація уривків прочитаних казок. 	<p style="text-align: center;">10 год.</p>		
---	---	---	---	--	--

<p>розрізняє слова, рід яких не збігається в молдовській та українській мовах;</p> <p>розрізняє залежність роду й числа слів-назв ознак від роду й числа слів – назв предметів (узгодження);</p> <p>уживає в мовленні слова – назви предметів, ознак, числа, дій предметів у різних особових і часових формах;</p> <p>розрізняє й правильно вживає слова, близькі та протилежні за значенням, однозначні та багатозначні слова;</p> <p>розрізняє на слух слова – назви предметів, ознак, дій, ужитих в однині й множині;</p> <p>розрізняє на слух серед інших слів займенники, прийменники, сполучники (без уживання термінів);</p> <p>розрізняє типи початків речень-реплік</p>	<p><i>майбутнього часу).</i></p> <p>Службові слова – слова, що служать для зв’язку з іншими (прийменники <i>у/в, з/із/зі/, на, за, під, над, біля, перед;</i> сполучники <i>і, й та</i>) (без уживання термінів).</p> <p>Лексичне значення слова (без використання термінології).</p> <p>Слова, близькі та протилежні за значенням (синоніми й антоніми): <i>говорить, балакає, розповідає (синоніми); день – ніч, веселий – сумний (антоніми).</i></p> <p>Однозначні (<i>стіл, горобець, дитина</i>) та багатозначні слова (<i>голова – частина тулуба, голова капусти</i>).</p>				
--	--	--	--	--	--

<p>(повідомлення, запитання, спонукання до дій) залежно від ситуації мовлення і наступних реплік-відповідей;</p> <p>уживає під час діалогу питальні слова (без уживання терміна);</p> <p>уживає під час діалогу (на основі зразків) словесні та етикетні формули на вираження: вітання чи прощання, подяки, вибачення, запрошення, відмови, згоди, бажання, заперечення, ствердження, радості, задоволення, побажання;</p> <p>зіставляє вимову (читання) і написання слів;</p> <p>уживає слова в усному і писемному мовленні відповідно до правил вимови і написання;</p> <p>розпізнає в тексті речення за кінцевими розділовими знаками та правильно інтонує</p>						
---	--	--	--	--	--	--

<p>іх.</p> <p><u>Ціннісна складова</u></p> <p>усвідомлюєте, що основна робота слова – називати; обґрунтовує необхідність групування слів за тематичною та видовою ознаками; робить висновки про важливість заучування текстів.</p>						
	<p>4 год.</p>	<p>Повторення й узагальнення вивченого в кінці року.</p>				